

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ADLIYA VAZIRLIGI HUZURIDAGI
YURIDIK KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI
OSHIRISH INSTITUTI**

**INTELLEKTUAL MULK ASOSLARI
FANI BO‘YICHA
O‘QUV DASTURI**

Toshkent 2025

O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil __-iyun kuni tasdiqlangan “Patent vakili” mutaxassisligi bo‘yicha o‘quv reja bilan fan nomi va hajmi belgilangan.

Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2025-yil 19-martdagi “O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 171-son qarori asosida ishlab chiqilgan.

Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish institutida ishlab chiqildi.

I. O‘QUV FANINING DOLZARBLIGI VA OLIY KASBIY TA’LIM DASTURIDAGI O‘RNI

Ushbu fan intellektual mulk huquq tushunchasi va manbalari, intellektual mulk obyektlarining o‘ziga xos xususiyatlari, intellektual mulk huquqi obyektlarini huquqiy muhofaza qilish asoslari, intellektual mulk obyektlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlar hamda mutlaq huquq tushunchasi va uning mazmuni kabi masalalarni qamrab olgan. Shuningdek, mazkur fanning predmetini o‘rganish jarayonida litsenziya shartnomalari va ularning turlarini o‘rganish asosiy maqsad qilingan.

“Intellektual mulk asoslari” fani O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2025-yil __-iyun kuni tasdiqlangan “Patent vakili” mutaxassisligi bo‘yicha o‘quv rejaning umumkasbiy fanlari blokiga kiritilgan fan bo‘lib, patent vakili sifatida faoliyatni amalga oshirish istagini bildirgan jismoniy shaxs – patent vakilligiga nomzodlarga (keyingi o‘rinlarda – nomzod deb yuritiladi) o‘qitiladi.

II. O‘QUV FANINING MAQSADI VA VAZIFASI

“Intellektual mulk asoslari” fanini o‘qitishdan **maqsad** – nomzodlarga intellektual mulk huquqi va intellektual mulk obyektlarining tushunchasi, intellektual mulk obyektlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlar, mutlaq huquq tushunchasi va uning mazmuni, intellektual mulk obyektlarini boshqarish, baholash, tijoratlashtirish, ulardan foydalanishga huquqlar berish to‘g‘risidagi litsenziya shartnomalari, intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to‘lash va soliqqa tortish tartibi, davlat mablag‘lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi, nohalol raqobat muhitida tovar belgilari muhofazasi, apellyatsiya kengashida ishlarni ko‘rish tartibi, intellektual mulk sohasiga qarshi jinoyat va ma‘muriy huquqbuzarliklar va bunday ishlarini sudda ko‘rib chiqish tartibi hamda intellektual mulkka oid nizolarni fuqarolik va iqtisodiy sudda ko‘rib chiqish tartibi bo‘yicha asosiy bilimlarni o‘rgatishdan iborat.

Ushbu maqsadga erishish uchun fan nomzodlarning nazariy bilimlar, amaliy ko‘nikmalalar, intellektual mulk huquqi fanlariga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo‘yicha nomzodlarning bilim, ko‘nikma va malakalariga quyidagi talablar qo‘yiladi.

Nomzod:

– intellektual mulk huquqi va intellektual mulk obyektlarining tushunchasi, intellektual mulk obyektlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlar, mutlaq huquq tushunchasi va uning mazmuni, intellektual mulk huquqi sohasidagi shartnomalar haqida ***tasavvurga ega bo‘lishi***;

– intellektual mulk sohasiga qarshi jinoyat va ma’muriy huquqbuzarliklar va bunday ishlarini sudda ko‘rib chiqish tartibi hamda intellektual mulkka oid nizolarni fuqarolik va iqtisodiy sudda ko‘rib chiqish tartibi haqida nazariy va amaliy ***bilimlarga ega bo‘lishi***;

– intellektual mulk obyektlarini boshqarish, baholash, tijoratlashtirish, ulardan foydalanishga huquqlar berish to‘g‘risidagi litsenziya shartnomalari, intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to‘lash va soliqqa tortish tartibi, davlat mablag‘lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi, nohalol raqobat muhitida tovar belgilari muhofazasini ta’minlash choralarini ko‘ra olish ***ko‘nikmasiga ega bo‘lishi*** lozim.

MAVZULAR REJASI

№	Mashg‘ulotlarning mavzusi	Jami o‘quv soatlari	Shu jumladan,		
			Ma’ruza	Seminar	Amaliy mashg‘ulot
1.	Intellektual mulk huquqining institutlari	2	2	-	-
2.	Intellektual mulk obyektlarining umumiy tushunchasi va maqomi	4	2	2	-
3.	Intellektual mulk obyektlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlar, mutlaq huquq tushunchasi va uning mazmuni	6	4	2	-
4.	Intellektual mulk obyektlarini baholash va ustav kapitaliga kiritish	4	2	2	-
5.	Intellektual mulk obyektlarini tijoratlashtirish	4	2	2	-
6.	Intellektual mulk obyektlaridan foydalanishga huquqlar berish to‘g‘risidagi litsenziya shartnomalari, shuningdek huquqlarni boshqa shaxsga to‘liq yoki qisman o‘tkazish to‘g‘risidagi shartnomalar	6	2	2	2
7.	Intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to‘lash va soliqqa tortish tartibi	6	2	2	2
8.	Intellektual mulk obyektlarini boshqarish	2	2	-	-
9.	Intellektual mulk obyektlarini baholash asoslari va tartiblari	4	2	2	-
10.	Nomoddiy aktivlarni buxgalteriya hisobi	4	2	2	-
	Oraliq nazorat	2	-	-	2

11.	Davlat mablagʻlari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi	6	2	2	2
12.	Nohalol raqobat muhitida tovar belgilari muhofazasi	2	2	-	-
13.	Adliya vazirligi Apellyatsiya kengashida ishlarni koʻrish tartibi	2	2	-	-
14.	Intellektual mulk sohasiga qarshi jinoyat va maʼmuriy huquqbuzarliklar va ularning tavsifi	6	2	2	2
15.	Intellektual mulk sohasidagi maʼmuriy va jinoyat ishlarini sudda koʻrib chiqish tartibi	6	2	2	2
16.	Intellektual mulkka oid nizolarni fuqarolik va iqtisodiy sudda koʻrib chiqish tartibi	8	4	2	2
	Yakuniy nazorat	6	-	-	6
	JAMI	80	36	24	20

III. ASOSIY NAZARIY QISM (MAʼRUZA MASHGʻULOTLARI)

1-mavzu. Intellektual mulk huquqining institutlari

Intellektual mulk huquqi tushunchasi. Intellektual mulk huquqi manbalari. Sud hujjatlari intellektual mulk huquqi manbalari sifatida. Butun jahon intellektual mulk tashkiloti (BIMT). Sanoat intellektual mulkini huquqiy muhofaza qilish boʻyicha Parij Konvensiyasi. Intellektual mulk huquqlari savdo sohalari boʻyicha Bitim (TRIPS Bitimi). Intellektual mulk huquqining oʻziga xos institutlari. Intellektual faoliyat natijalari. Intellektual faoliyat mahsulotlari.

2-mavzu. Intellektual mulk obyektlarining umumiy tushunchasi va maqomi

Intellektual mulk huquqi obyektlari va tarkibiy qismlari. Intellektual mulk huquqining vujudga kelish tarixi. Intellektual mulk obyektlarining tasnifi va turlari. Intellektual mulk obyektlariga nisbatan qoʻyiladigan talablar. Intellektual mulk obyektlarining maqomi.

3-mavzu. Intellektual mulk obyektlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlar, mutlaq huquq tushunchasi va uning mazmuni

Intellektual faoliyat natijalariga nisbatan muallifining shaxsiy va mulkiy huquqlari. Intellektual faoliyat natijasiga nisbatan mutlaq huquqlar. Shaxsiy nomulkiy huquqlar. Mualliflik huquqi. Hammualliflik va hammualliflar shaxsiy huquqlari. Intellektual mulk obyektidan oʻz xohishiga koʻra foydalanish. Mutlaq huquqlarni cheklash. Intellektual mulk obyektlariga nisbatan mutlaq huquqlarni haqiqiy emas deb topish asoslari. Mulkiy huquqlarni toʻliq yoki qisman oʻtkazish.

4-mavzu. Intellektual mulk obyektlarini baholash va ustav kapitaliga kiritish

Intellectual mulkni baholash. Intellectual mulk obyektlarining narxini baholash usullari va ustav kapitaliga kiritish qoidalari. Intellectual mulkni baholash tartibi. Intellectual mulk sohasidagi xalqaro reytinglar va indekslar.

5-mavzu. Intellectual mulk obyektlarini tijoratlashtirish

Intellectual mulk obyektlarini tijoratlashtirishning milliy va xalqaro amaliyoti. Innovatsion faoliyat va texnologiyalar transferi. Intellectual mulk obyektlarini boshqarish tamoyillari. Intellectual mulk obyektlarini xo'jalik muomalasiga kiritish masalalari.

6-mavzu. Intellectual mulk obyektlaridan foydalanishga huquqlar berish to'g'risidagi litsenziya shartnomalari, shuningdek huquqlarni boshqa shaxsga to'liq yoki qisman o'tkazish to'g'risidagi shartnomalar

Shartnomalar tasnifi, mazmuni, litsenziya shartnomalarining turlari. Litsenziya shartnomasining predmeti. Litsenziya shartnomalari va huquqlarni berish shartnomalarining huquqiy va iqtisodiy mohiyati. Litsenziya shartnomasi bo'yicha haq to'lashda qo'llaniladigan shakllar. Mutlak huquqni uchinchi shaxslarga to'liq va qisman o'tkazish. Mulkiy huquqlarning shartnoma bo'yicha o'tkazilishi.

7-mavzu. Intellectual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to'lash va soliqqa tortish tartibi

Soliq, soliqqa tortish tartiblari, "no-xou", jami daromadlar, jami daromadlar tarkibi, intellectual mulkni ijaraga berish, ijara haqi, ijara shartnomasini soliq organlarida hisobga olish, intellectual mulkdan olingan daromadlarni soliqqa tortish.

8-mavzu. Intellectual mulk obyektlarini boshqarish

Intellectual mulk huquqini himoya qilishda davlat organlarining ishtiroki. Intellectual mulk huquqini davlat tomonidan boshqarish. Intellectual mulk ob'ektlarini innovatsion faoliyatga tadbqiq etish. Innovatsion faoliyat asoslarini huquqiy himoya qilishni takomillashtirish.

9-mavzu. Intellectual mulk obyektlarini baholash asoslari va tartiblari

IMOni identifikatsiya qilish, baholash yondashuvlari, baholash usullarini tanlash, baholashni asoslash va qo'llash: daromadli, qiyosiy va xarajatli usullari, yaratish (boshlang'ich xarajatlar) qiymati usuli, tiklash xarajatlari qiymati usuli, almashtirish qiymati usuli.

10-mavzu. Nomoddiy aktivlarni buxgalteriya hisobi

Nomoddiy aktivlarni buxgalteriya hisobini tashkil etish, Nomoddiy aktivlar tushunchasi, ularni turkumlash, baholash, kimga olish, hujjatlashtirish, gudvil, gudvil hisobi, balansda aks ettirish, schyotlarda yuritish, amortizatsiya hisoblash, inventarizatsiya qilish va moliyaviy hisobotlarda ochib berish.

ORALIQ NAZORAT

O'quv dasturining 1-10-mavzulari bo'yicha suhbat shaklidagi oraliq nazoratlarni o'tkazish va baholash, bu turdagi oraliq nazoratni o'tkazish bo'yicha metodik materiallar asosida amalga oshiriladi.

11-mavzu. Davlat mablag'lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi

Intellektual mulk obyektlarini tijoratlashtirish va baholash masalalari. Davlat mablag'lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi.

12-mavzu. Nohalol raqobat muhitida tovar belgilari muhofazasi

O'zbekiston Respublikasining "Raqobat to'g'risida"gi qonuni mazmuni. Monopoliyaga qarshi kurashish qo'mitasining tovar belgilari muhofazasini ta'minlashdagi o'rni.

13-mavzu. Adliya vazirligi Apellyatsiya kengashida ishlarni ko'rish tartibi

Apellyatsiya kengashining huquqiy maqomi va ishlarni ko'rish tartibi. Apellyatsiya kengashiga ariza shikoyatlarini topshirish tartibi va o'ziga xosliklari. Ishlarni ko'rish tartibi va muddatlari.

14-mavzu. Intellektual mulk sohasiga qarshi jinoyat va ma'muriy huquqbuzarliklar va ularning tavsifi

Mualliflik yoki ixtirochilik huquqlarini buzish jinoyatining tavsifi va javobgarlik asoslari. O'zganing tovar belgisidan, xizmat ko'rsatish belgisidan, tovar kelib chiqqan joy nomidan yoki firma nomidan qonunga xilof ravishda foydalanish. Mualliflik huquqini va turdosh huquqlarni buzish. Ixtiroga, foydali modelga va sanoat namunasiga bo'lgan huquqlarni buzish ma'muriy huquqbuzarliklarning tavsifi va javobgarlik asoslari.

15-mavzu. Intellektual mulk sohasidagi ma'muriy va jinoyat ishlarini sudda ko'rib chiqish tartibi

Intellektual mulk sohasiga oid ma'muriy huquqbuzarliklar bo'yicha arizalarni berish tartibi. Ma'muriy ishlar bo'yicha sudlarda intellektual mulk sohasiga oid huquqbuzarliklarni ko'rib chiqish tartibi. Intellektual mulk sohasiga jinoyat yoki ma'muriy huquqbuzarlik natijasida zarar yetkazilganda ariza berish tartibi, asoslari va ariza beriladigan organlar. Ariza shakli va mazmuni. Jinoyat ishlari bo'yicha tergovda jabrlanuvchi sifatida ishtirok etish. Sudlarda intellektual mulk sohasiga oid jinoyatlarni ko'rib chiqish tartibi.

16-mavzu. Intellektual mulkka oid nizolarni fuqarolik va iqtisodiy sudda ko'rib chiqish tartibi

Intellectual mulk sohasida nizolarni hal qilish va huquqlarni himoya qilish. Sudlarda intellektual mulk sohasidagi nizolarni hal qilish. Huquq egalari huquqlarini himoya qilishning fuqaroliq-huquqiy usullari. Mediatsiyani qo'llash va uning tartibi.

SEMINAR MASHG'ULOTLARI BO'YICHA KO'RSATMA VA TAVSIYALAR

Seminar mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Intellectual mulk huquqi tushunchasi va intellektual mulk huquqi manbalari.
2. Butun jahon intellektual mulk tashkiloti (BIMT)ning maqomi.
3. Intellectual mulk huquqlari savdo sohalari bo'yicha Bitim (TRIPS bitimi).
4. Intellectual mulk huquqining o'ziga xos institutlari.
5. Intellectual faoliyat natijalari va mahsulotlari.
6. Intellectual mulk huquqi obyektlari va tarkibiy qismlari.
7. Intellectual mulk obyektlarining tasnifi va turlari hamda bu obyektlariga nisbatan qo'yiladigan talablar.
8. Intellectual faoliyat natijalariga nisbatan muallifining shaxsiy va mulkiy huquqlari.
9. Intellectual faoliyat natijasiga nisbatan mutlaq huquqlar.
10. Shaxsiy nomulkiy huquqlar.
11. Mualliflik, hammualliflik va hammualliflar shaxsiy huquqlari.
12. Mutlaq huquqlarni cheklash.
13. Intellectual mulk obyektlariga nisbatan mutlaq huquqlarni hakikiy emas deb topish asoslari.
14. Mulkiy huquqlarni to'liq yoki qisman o'tkazish.
15. Intellectual mulkni baholash tartibi.
16. Intellectual mulk sohasidagi xalqaro reytinglar va indekslar.
17. Intellectual mulk obyektlarini tijoratlashtirishning milliy va xalqaro amaliyoti.
18. Innovatsion faoliyat va texnologiyalar transferi.
19. Intellectual mulk obyektlarini boshqarish tamoyillari.
20. Shartnomalar tasnifi, mazmuni, litsenziya shartnomalarining turlari.
21. Litsenziya shartnomasining predmeti.
22. Litsenziya shartnomalari va huquqlarni berish shartnomalarining huquqiy va iqtisodiy mohiyati.
23. Mutlak huquqni uchinchi shaxslarga to'liq va qisman o'tkazish.
24. Mulkiy huquqlarning shartnoma bo'yicha o'tkazilishi.
25. Ijara shartnomasini soliq organlarida hisobga olish.
26. Intellectual mulkdan olingan daromadlarni soliqqa tortish.
27. Intellectual mulk huquqini himoya qilishda davlat organlarining ishtiroki.
28. Intellectual mulk ob'ektlarini innovatsion faoliyatga tadbiq etish.
29. Intellectual mulk obyektlarini identifikatsiya qilish va baholash yondashuvlari.
30. Baholash usullarini tanlash, baholashni asoslash va qo'llash.

31. Nomoddiy aktivlarni buxgalteriya hisobini tashkil etish.
32. Intellektual mulk obyektlarini tijoratlashtirish va baholash masalalari.
33. Davlat mablag'lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi.
34. Monopoliyaga qarshi kurashish qo'mitasining tovar belgilari muhofazasini ta'minlashdagi o'rni.
35. Apellyatsiya kengashining huquqiy maqomi va ishlarni ko'rish tartibi.
36. Apellyatsiya kengashiga ariza shikoyatlarini topshirish tartibi va o'ziga xosliklari.
37. Mualliflik yoki ixtirochilik huquqlarini buzish jinoyatining tavsifi va javobgarlik asoslari.
38. O'zganing tovar belgisidan, xizmat ko'rsatish belgisidan, tovar kelib chiqqan joy nomidan yoki firma nomidan qonunga xilof ravishda foydalanish.
39. Mualliflik huquqini va turdosh huquqlarni buzish.
40. Ixtiroga, foydali modelga va sanoat namunasiga bo'lgan huquqlarni buzish ma'muriy huquqbuzarliklarning tavsifi va javobgarlik asoslari.
41. Ma'muriy ishlar bo'yicha sudlarda intellektual mulk sohasiga oid huquqbuzarliklarni ko'rib chiqish tartibi.
42. Intellektual mulk sohasiga jinoyat yoki ma'muriy huquqbuzarlik natijasida zarar yetkazilganda ariza berish tartibi, asoslari va ariza beriladigan organlar.
43. Jinoyat ishlari bo'yicha tergovda jabrlanuvchi sifatida ishtirok etish.
44. Sudlarda intellektual mulk sohasiga oid jinoyatlarni ko'rib chiqish tartibi.
45. Intellektual mulk sohasida nizolarni hal qilish va huquqlarni himoya qilish.
46. Sudlarda intellektual mulk sohasidagi nizolarni hal qilish.
47. Huquq egalari huquqlarini himoya qilishning fuqaroliq-huquqiy usullari.
48. Mediatsiyani qo'llash va uning tartibi.

V.AMALIY MASHG'ULOTLAR BO'YICHA KO'RSATMA VA TAVSIYALAR

Amaliy mashg'ulotlar quyidagi mavzular bo'yicha tashkil qilinadi:

- intellektual mulk obyektlaridan foydalanishga huquqlar berish to'g'risidagi litsenziya shartnomalari, shuningdek huquqlarni to'liq yoki qisman berish to'g'risidagi shartnomalar;
- intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to'lash va soliqqa tortish tartibi;
- davlat mablag'lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi;
- intellektual mulk sohasiga qarshi jinoyat va ma'muriy huquqbuzarliklar va ularning tavsifi;
- intellektual mulk sohasidagi ma'muriy va jinoyat ishlarini sudda ko'rib chiqish tartibi;
- intellektual mulkka oid nizolarni fuqarolik va iqtisodiy sudda ko'rib chiqish tartibi.

Amaliy mashg'ulotlar davomida tinglovchilar intellektual mulk obyektlarini boshqarish, baholash, tijoratlashtirish, ulardan foydalanishga huquqlar berish to'g'risidagi litsenziya shartnomalarini tuza olish, intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to'lash va soliqqa tortish tartibi, davlat mablag'lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi, nohalol raqobat muhitida tovar belgilari muhofazasini ta'minlash choralariga oid tegishli harakatlarni bajarish ko'nikmalariga ega bo'lishlari lozim va ular bo'yicha fikr yuritish maqsadida amaliy topshiriqlarni (tegishli protsessual hujjatlar tuzish, muammoli masalalarni yechish va h.k.) bajaradilar. Amaliy topshiriqlarini bajarishda tinglovchilar tegishli amaldagi qonun normalariga, amaliy tajribasi va o'quv kursi davomida olgan bilimlarga tayanib, ularni asoslab bajarishlari kerak.

MUSTAQIL TA'LIM VA MUSTAQIL ISHLAR

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Intellektual mulk huquqining institutlari.
2. Intellektual mulk obyektlarining umumiy tushunchasi.
3. Intellektual mulk obyektlariga nisbatan shaxsiy va mulkiy huquqlar, mutlaq huquq tushunchasi va uning mazmuni.
4. Intellektual mulk obyektlarini baholash va ustav kapitaliga kiritish.
5. Intellektual mulk obyektlarini tijoratlashtirish yo'llari.
6. Intellektual mulk obyektlaridan foydalanishga huquqlar berish to'g'risidagi litsenziya shartnomalari, shuningdek huquqlarni to'liq yoki qisman berish to'g'risidagi shartnomalar.
7. Intellektual mulk obyektlaridan foydalanganlik uchun haq to'lash va soliqqa tortish tartibi.
8. Intellektual mulk obyektlarini boshqarish.
9. Intellektual mulk obyektlarini baholash asoslari va tartiblari.
10. Nomoddiy aktivlarni buxgalter hisobi.
11. Davlat mablag'lari hisobidan yaratilgan intellektual mulk obyektlarini huquqiy muhofaza qilish tartibi.
12. Nohalol raqobat muhitida tovar belgilari muhofazasi.
13. Adliya vazirligi Apellyatsiya kengashida ishlarni ko'rish tartibi.
14. Intellektual mulk sohasiga qarshi jinoyat va ma'muriy huquqbuzarliklar va ularning tavsifi.
15. Intellektual mulk sohasidagi ma'muriy va jinoyat ishlarini sudda ko'rib chiqish tartibi.
16. Intellektual mulkka oid nizolarni fuqarolik va iqtisodiy sudda ko'rib chiqish tartibi.

VII. O'QUV VA ISHLAB CHIQUV AMALIYOTLARI

(O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi
Intellektual mulk departamenti bilan kelishilgan holda amalga oshiriladi)

VIII. YAKUNIY NAZORAT

O'quv dasturining barcha mavzulari bo'yicha suhbat (yozma ish) shaklidagi yakuniy nazoratlarni o'tkazish va baholash, "Intellectual mulk asoslari" fanidan yakuniy sinovlarni (sinov va suhbat qabul qilish) o'tkazish metodikasi va ularni qabul qilish uchun topshiriq va savollarni nazarda tutuvchi, tinglovchilarda javob varaqalari mavjud bo'lishi belgilab qo'yilgan metodik materiallar asosida amalga oshiriladi.

ASOSIY VA QO'SHIMCHA O'QUV ADABIYOTLAR HAMDA AXBOROT MANBAALARI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti asarlari:

1. Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 488 b.
2. Mirziyoev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. – T.: O'zbekiston, 2017. – 592 b.
3. Mirziyoev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2018. – 508 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan-milliy yuksalish sari.-Toshkent: "O'zbekiston" NMIU,2020.-452b.
5. Shavkat Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston strategiyasi.-Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2021.-464 b.

Normativ-huquqiy hujjatlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasi Fuqarolik kodeksi.
3. O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksi.
4. O'zbekiston Respublikasi Bojxona kodeksi.
5. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi
6. O'zbekiston Respublikasi Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi.
7. O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi.
8. O'zbekiston Respublikasining "Ixtirolar, foydali modellar va sanoat namunalari to'g'risida"gi Qonuni
9. O'zbekiston Respublikasining "Tovar belgilari, xizmat ko'rsatish belgilari va tovar kelib chiqqan joy nomlari to'g'risida" Qonuni
10. O'zbekiston Respublikasining "Integral mikrosxemalar topologiyalarini huquqiy muhofaza qilish to'g'risida" gi Qonuni
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Intellectual mulk sohasida davlat boshqaruvini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qarori.

Xalqaro-huquqiy hujjatlar:

1. Butunjahon intellektual mulk tashkilotini ta'sis etuvchi konvensiya. – M., 1978.
2. Sanoat mulkini muhofaza qilish bo'yicha Parij Konvensiyasi. – M., 1883.

3. Belgilarni xalqaro ro'yhatdan o'tkazish to'g'risida Madrid bitimi. – M., 1967.
4. Patent kooperatsiyasi to'g'risida shartnoma. – M., 1970.
5. Tovar belgilari bo'yicha qonunlar to'g'risida shartnoma. – M., 1994.
6. Xalqaro patent tasnifi to'g'risida bitimi. – M., 1971.
7. Belgilarni ro'yxatga olish uchun tovarlar va xizmatlarni xalqaro tasniflash to'g'risida Nissa bitimi. – M., 1957.
8. Badiiy va adabiy asarlarni himoya qilish to'g'risidagi Bern konvensiyasi. – M., 1971.
9. Sanoat namunalarining xalqaro tasnifini ta'sis etish to'g'risida Lokarno bitimi. – M., 1968.
10. Patent huquqi to'g'risida shartnoma. – M. otnoshenii, 2000.
11. Butunjahon Intellektual Mulk Tashkilotining Mualliflik huquqi bo'yicha shartnomasi. – M., 1997.
12. Butunjahon Intellektual Mulk tashkilotining Ijrolar va fonogrammalar bo'yicha shartnomasi. – M., 1997.

Maxsus adabiyotlar:

Intellektual mulk. Darslik. Mas'ul muharrirlar: yu.f.d., prof., O.Oqyulov, yu.f.d. (PhD), dotsent N.E.Gafurova // Mualliflar jamoasi. – T.: TDYuU nashriyoti, 2019. – 588 bet.

Intellectual property: Law & the information society. Cases & Materials. Fifth Edition, 2021. /James Boyle - William Neal Reynolds, Professor of Law Duke Law School; Jennifer Jenkins -Clinical Professor of Law (Teaching) & Director, Center for the Study of the Public Domain, Duke Law School. // Copyright ©2021 James Boyle and Jennifer Jenkins.

“В хорошей компании”. Вопросы интеллектуальной собственности в франчайзинге. /Серия “Интеллектуальная собственность для бизнеса”. Номер 5. // WIPO, 2019. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland. / ISBN: 978-92-805-2491-8.

От бумаги до цифровой платформы: Издательское дело, интеллектуальная собственность и цифровая революция. // WIPO, 2019. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland./DOI: 10.34667/tind.47042. ISBN: 978-92-805-3448-1 (печатная версия). ISBN: 978-92-805-3449-8 (онлайновая версия).

Коммерциализация идей. Руководство по интеллектуальной собственности для стартапов. // WIPO, 2019. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18,

CH-1211 Geneva 20, Switzerland. /ISBN: 978-92-805-3282-1. DOI: 10.34667/tind.44185.

Ежегодный обзор Мадридской системы, 2023 год (резюме). Международная регистрация знаков // WIPO, 2023. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemindes Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland.

Понимание авторского права и смежных прав // World Intellectual Property Organization 34, chemin des Colombettes, P.O. Box 18. CH-1211 Geneva 20, Switzerland. / ISBN: 978-92-805-2804-6.

Что такое интеллектуальная собственность? // WIPO, 2020. Всемирная организация интеллектуальной собственности 34, chemin des Colombettes, Case postale 18, CH-1211 Geneva 20, Switzerland. / ISBN 978-92-805-3223-4.

Toshev B.N., Nabiev F. Intellektual mulk huquqi: tovar belgilarining huquqiy muhofazasi. O'quv qo'llanma. – T., 2019.

Oqyulov O. Intellektual mulk huquqi: umumiy qoidalar va alohida obyektlar. Darslik. – T., 2003.

G'afurov A.B. Intellektual mulk huquqini himoya qilishning dolzarb masalalari. Monografiya. – T., 2017.

Raxmatov A.I., Yakubova I.B. Patent huquqi. Darslik. – T.: YUMOM nashriyoti, 2021. – 123–142-bet.

Intellektual mulk. Darslik. Mas'ul muharrirlar: yu.f.d., professor O.Oqyulov, yu.f.f.d. (PhD) N.E.Gafurova // Mualliflar jamoasi. – T.: TDYU nashriyoti, 2020. – 520–583-betlar.

O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksiga sharh: ilmiy sharhlar. 3-jild. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. – Toshkent: Baktriya Press, 2013. – 367–408-bet.

Yuldashov A.A. O'zbekistonda mualliflik va turdosh huquqlarni buzganlik uchun javobgarlik kuchaytirilishining dolzarbligi. Review of law sciences, № 2, 2020. - B. 134-137. // <https://cyberleninka.ru/article/n/zbekistonda-mualliflik-va-turdosh-u-u-larni-buzganlik-uchun-zhavobgarlik-kuchaytirilishining-dolzarbligi>.

Rakhmonova M.N., Bryliova V.A. Mechanism of protection of rights to trademarks in Uzbekistan // Archive of Conferences. – 2021. – P. 110-113. // <https://www.conferencepublication.com/index.php/aoc/article/view/1614/1700>.

Yakubova I.B., Yakubova A.B. Problems Of Copyright Protection: Plagiarism And Piracy On The Internet // Turkish Journal of Computer and Mathematics Education. – 2021. – T. 12. – №. 4. – C. 1132-1135. // <https://turcomat.org/index.php/turkbilmat/article/view/625/425>.

Bahramova M.N. Raqamli (elektron) arbitraj qo'llanilishi xalqaro tajribasi (Amerika Arbitraj Assotsiatsiyasi, CyberSettle va Butunjahon Intellektual Mulk

Tashkiloti misolida) // Jamiyat va innovatsiyalar. – 2022. – T. 3. – №. 3/S. – B. 326-336. // <https://www.inscience.uz/index.php/socinov/article/view/1920/2098>.

Intellektual mulk. Darslik. Mas’ul muharrirlar: yu.f.d., professor O.Oqyulov, yu.f.f.d. (PhD) N.E.Gafurova // Mualliflar jamoasi. – T.: TDYU nashriyoti, 2020.

O‘zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksiga sharh: ilmiy sharhlar. 3-jild. O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi. – Toshkent: Baktriya Press, 2013.

Yakubova I.B. Mualliflik huquqi. O‘quv qo‘llanma. – T.: TDYU nashriyoti, 2020.

Avtorskoe pravo XX1 vek. Sbornik nauchnykh statey. – M. Rossiyskaya akademiya pravosudiya. 2010.

Bliznes I. A. Konstitutsionno - pravovaya i mejdunarodno-pravovaya zashita intellektualnoy sobstvennosti. Diss. k.yu.n. – M., 1997.

Bliznes I.A. Pravovoe obespechenie intellektualnoy sobstvennosti. – M., 2000.

Boguslavskiy M.M. Mejdunarodnoe chastnoe pravo. – M., 2000

Volynkina M.V. Innovatsionnoe zakonodatelstvo Rossii. – M., 2005

Grishaev S.P. Intellektualnaya sobstvennost. Uchebnoe posobie. – M., 2008.

Dejina I.G. Problemy prav na intellektualnuyu sobstvennost. – M., 2003.

Zokirov I.B.. O‘zbekiston Fuqarolik huquqi. – T., 1998.

Kalyagin V.O. Intellektualnaya sobstvennost (Isklyuchitelnye prava). Uchebnik. – M., 2000.

Meggs P.B., Sergeev A.P. Intellektualnaya sobstvennost. – M., 2000

Nasriev I.I. Shaxsiy nomulkiy huquqlarni amalga oshirish va muhofaza qilishning fuqarolik-huquqiy muammolari. – T., 2006.

Nasriev I.I. Muallifning shaxsiy huquqlarini himoyalash. – T., 2003.

Okyulov O. Intellektual mulk huquqi: umumiy qoidalar va alohida ob’ektlar. Darslik. – T., 2003.

Okyulov O.. Intellektual mulk huquqiy maqomining nazariy va amaliy muammolari. – T., 2004.

Rahmonqulov H.R. O‘zbekiston Respublikasi Fuqarolik Kodeksining birinchi qismiga umumiy tavsif va sharxlar. I-jild. – T., 1997.

Rahmonqulov H.R. Fuqarolik: huquqlar, erkinliklar, burchlar – T., 2000.

Rahmonqulov H.R. Fuqarolik huquqining predmeti, metodi va tamoyillari. – T., 2003.

Imomov N.F. Nanotexnologiyalarning huquqiy asoslari. Monografiya. –T.: TDYU, 2015.

Imomov N.F. Intellektual mulk huquqining yangi obyektlari. – T.: TDYU, 2011.

Imomov N.F. Intellektual mulk obyekti sifatida yangi nav va zotning huquqiy maqomi. – T.: TDYU, 2010

Intellektual mulk. Darslik. Mas'ul muharrirlar: yu.f.d., professor O.Oqyulov, yu.f.f.d. (PhD) N.E.Gafurova // Mualliflar jamoasi. – T.: TDYU nashriyoti, 2020. – 600 bet.

Raxmatov A.I., Yakubova I.B. Patent huquqi. Darslik. – T.: YUMOM nashriyoti, 2021. – 174 bet.

Yakubova I.B. Mualliflik huquqi. O'quv qo'llanma. – T.: TDYU nashriyoti, 2020. – 120 bet.

Yakubova I.B. Xalqaro intellektual mulk huquqi. O'quv qo'llanma. – T.: TDYU, 2022. – 204 bet.

V. Veb-saytlar:

<http://allpravo.ru>

<http://www.lawportal.ru>

<http://www.legislature.ru>

<http://www.law-and-politics.com>.

<http://www.cer.uz>

<http://www.gov.uz>

<http://www.gki.uz>

<http://www.gs1.uz>

<http://www.lex.uz>

<http://www.wipo.org>